

УДК 001.915-367.89

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ВИДАВНИЧО-ПОЛІГРАФІЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ**Дарина Кузьменко***Національний авіаційний університет, Київ**Науковий керівник — Олена Родіонова,
ст. викладач кафедри КММТ*

Анотація. Розглянуто місце видавничо-поліграфічної галузі в сучасній економіці України. Проаналізовано технологічний парк поліграфічних підприємств, розподіл ринку, описані перспективні види поліграфічної продукції. Виконаний порівняльний аналіз середньогалузевої структури витрат на інноваційну діяльність видавничо-поліграфічних підприємств за 2007-2016 рр. Описані головні проблеми видавничо-поліграфічної галузі і шляхи їх вирішення.

Ключові слова: видавничо-поліграфічна галузь, друкарські технології, інноваційна діяльність, інвестиції, оподаткування.

Видавничо-поліграфічна галузь займає чільне місце в економіці України. На поліграфічному ринку України існує велика конкуренція. Має місце тенденція до зменшення видання книжок, газет та журналів. У 2020 році усі підприємства поліграфічного сектору видали приблизно 35 млн. примірників, що становить менш ніж 1 примірник на кожного громадянина України, в Європі цей показник становить 12-14 примірників на душу населення. Технологічний розвиток поліграфічних підприємств за останні роки зазнав кардинальних змін - зросла швидкість друку, зменшився час переналагодження і переходу з тиражу на тираж, максимально автоматизовано друкарський процес, електронний контроль якості кінцевої продукції – все це передбачає зведення до мінімуму використання трудових ресурсів, на 5-10% зменшується об'єм замовлень в поліграфічній галузі. Кількість поліграфічних підприємств в Україні зменшується на 10 % щорічно. За офіційними статистичними даними у 2020 р. частка поліграфічних підприємств становила близько 5% від загальної кількості підприємств переробної промисловості. Зниження обсягів реалізації відбувалось найбільшими темпами за періодичними виданнями. Обсяг реалізації у вітчизняній поліграфічній промисловості у вартісному вимірі за останні десять років зріс в 1,9 разів, але це зростання зумовлене більшою мірою зростанням цін на продукцію.

Потрібно враховувати важливий соціальний аспект друкованої продукції. Великі поліграфічні підприємства орієнтовані на державні замовлення, серед яких виготовлення шкільної навчальної літератури; пакувальної, рекламної, бланкової та комерційної продукції.

Суттєву частку виробників поліграфічної продукції становлять невеликі підприємства та фірми, які орієнтовані на цифрову оперативну поліграфію – акцидентна продукція, рекламна

(ручки, одяг, календарі, посуд та ін.). Їх прибуток досягається за рахунок мобільності, невеликої кількості обладнання, малого штату працівників.

Рис. 1 - Середньогалузева структура витрат на інноваційну діяльність видавничо-поліграфічних підприємств за 2007-2016 рр.

Розвиток поліграфічної галузі в Україні потребує кардинальних змін.

Проблеми поліграфічної галузі можуть бути вирішені за рахунок іноземних інвестицій, низькими кредитними ставками, зменшенням податкового навантаження, наявністю держаної підтримки, врегулюванням законодавчої бази, збільшенням платоспроможності населення та розвитком інноваційної діяльності, серед якої придбання машин та обладнання, збільшення частки науково-дослідних розробок, навчання працівників, використання сучасного програмного забезпечення та друкарських технологій.

Список використаних джерел:

1. Державна служба статистики. Веб-сайт: Державна служба статистики. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>